

Leszek Berduła, Jacek Czajka, Michał Mularczyk

Środa Śląska, woj. wrocławskie, Stare Miasto, AZP 78-24

Informator Archeologiczny : badania 24, 111

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Środa Śląska, woj. wrocławskie
Stare Miasto AZP 78-24**

Muzeum Miasta Środy Śląskiej

Badania prowadzili: mgr Leszek Berduła (autor sprawozdania), mgr Jacek Czajka, mgr Michał Mularczyk. Finansowała Spółdzielnia Mieszkaniowa „Inkogum” we Wrocławiu o/Środa Śląska. Średniowiecze (XIV-XV w.).

Projektowany wykop budowlany zlokalizowany był u zbiegu ulic Matuszewskiego i Przeskok w kwartale przyrynkowym. Wynikiem prowadzonego nadzoru było założenie wykopu archeologicznego (wyk. I/90) o pow. 328 m². Eksploracją objęto nawarstwienia średniowieczne i późnośredniowieczne o miąższości od ok. 40 cm do ponad 150 cm. Wydzielono trzy poziomy stratygraficzne i 32 obiekty zwarte dla których określono funkcje: 4 piece, 2 przyziemia domów o konstrukcji ryglowej, 2 nitki drewnianych kanałów z nakładkami, 2 studnie szalowane deskami, beczkę i kadź-zbiornik z klepek oraz kilka obiektów gospodarczych. Ponadto cztery wyblizyska gliny o formie leja i średn. ok. 5 m. Na uwagę zasługuje kompleks budynków i obiektów gospodarczych wyznaczający i zajmujący obszar 1 działki. W jego skład wchodziły dwa budynki, studnia, kanał odprowadzający wodę do zbiornika, kojec o plecionkowej konstrukcji ścian oraz dwa inne zagłębione w całość obiekty.

Ogółem pozyskano ok. 5 tys. fragm. naczyń glinianych, szereg przedmiotów z metali i drewna. Wyciągnięte klepki beczki, w całości kadź i podwalny budynku mieszkalnego poddano konserwacji. Zabytki te będą eksponowane w środkim muzeum.

**Tczew, woj. gdańskie St. 34a
AZP 17-45**

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Marian Kochanowski. Finansowało Przedsiębiorstwo Budownictwa Wodnego w Tczewie. Pierwszy sezon badań. Osada miejska — okres późnośredniowieczny i czasy nowożytne.

Prace archeologiczne miały na celu rozpoznanie stratygrafii w rejonie dziedzińca Przedsiębiorstwa Budownictwa Wodnego w Tczewie, w związku z planowaną inwestycją budowlaną w tym miejscu. Jest to obszar w pobliżu byłego basenu portowego, teren obecnie zniwelowany i wyrównany, na terasie nadzalewowej Wisły.

Wykopy (oznaczone symbolami nr I i II) założono tak, aby przylegały jednym profilem do ściany budynku ceglanego, stanowiącego granicę posesji PBW Tczew. Wykop nr I o wymiarach 6 x 6 m był eksplorowany do głębokości ca 400 cm, natrafiając na jednolity, syplki piasek namulowy. Wykop nr II miał długość około 16 m, ser. wynosiła 3 m. Udało się rozpoznać układ warstw do głębokości ca 500 cm (licząc od powierzchni). Dominowała ciemnoszara glina pylasta z gruzem licznymi wkopami nowożytnymi zaś poniżej lekko zgłintony piasek z gruzem.

Dla analizy porównawczej stratygrafii wykorzystano wykonane na tym terenie wiercenia geologiczne, porównując wyniki prac.

Odkryty materiał archeologiczny to mało charakterystyczny zespół ceramiki naczyniowej od XIV w. po czasy nowożytne, w tym spora ilość ceramiki polewanej, kości zwierzęce, detale architektoniczne, kafele oraz kilka drobnych ułamków szkła oknennego.

Materiał został złożony w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Prace zakończone.

**Trzemeszno, woj. bydgoskie
AZP 49-36/294**

Uniwersytet Mikołaja Kopernika Zespół do Badań Średniowiecznej Architektury Kujaw i Wschodniej Wielkopolski w Toruniu

Badania prowadzone przez Zespół UMK w Toruniu. Kierownik badań: prof. dr hab. Jadwiga Chudziakowa. Współudział w badaniach mgr Marcin Wlewióra (autor tekstu). Prace finansowane przez Wojewodę Bydgoskiego, Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie i Grant UMK. Cztery rok badań (1990). Zespół poklasztorny kanoników regularnych.

Kontynuowano prace związane z rozpoznaniem zabudowy klasztornej, oraz badania westwerku kościoła. W dalszym ciągu analizowano odkryte źródła w zakresie spornej jeszcze chronologii obiektu, datowanego od czasów pierwszych prac w latach 1949-50 na koniec X w. Uzyskane w ostatnich trzech sezonach badań źródła, przesuwają tą chronologię na II połowę XI wieku i I połowę XII. Kontynuowano również badania w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu klasztornej w celu rozpoznania zaplecza osadniczego.

Badania skoncentrowano na następujących zagadnieniach: 1) dokonanie ostatecznych ustaleń w zakresie pełnej rekonstrukcji skrzydła północno-zachodniego klasztoru, 2) rozpo-